

Telegraful

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 150 Lei. — Șase luni 75 Lei. — Trei luni 40 Lei. — Pentru străinătate un an 250 Lei.
 Ziarul apare Marțea și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegraful Român”, Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză —
 Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor: un șir petit 3 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului „Telegraful Român”, Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Nr. 3723/923 Ep.

CIRCULARĂ

cătră toate oficiile protopresbiterale și parohiale din arhidieceza ortodoxă română de Alba-Iulia și Sibiu.

Se comunică spre știre și orientare tuturor oficiilor protopresbiterale și parohiale că pământul atribuit cu ocaziunea improprietății în baza legii agrare comunelor parohiale, ca sesiuni parohiale și cantonale, sânt a se preda îndată în folosința parohilor titulari, respective cantonilor.

În parohiile vacante sesiunile parohiale se vor preda în folosința administratorilor parohiali, care vor avea a vărsa jumătate din venit la fondul de penziuni.

Oficiile protopresbiterale se îndatorează să comunice îndată aici fără provocare la această circulară, consemnarea acestor parohii vacante, cărora li s'au atribuit sesiuni parohiale, spre a se putea statori jumătate venitul pentru fondul de penziuni.

Asupra modalității de achitare a prețului pământului cu care au fost improprietărite comunele parohiale în baza art. 6 din legea agrară — se vor lua cât de curând dispozițiunile de lipsă.

Sibiu, din ședința senatului episcopesc ținută la 21 Aprilie 1923.

Consistorul arhidiecezan.

Din viața pastorală

În conferințele anuale adeseori s'au ridicat plângeri din partea unor colegi față de sectarii ce turbură liniștea în parohie, — și mărturisesc adevărul, că eram nedumerit cum poate un credincios de al nostru să-și uite într'atât de sine, încât să-și lase legea strămoșească și să urmeze prociilor mincinoși?

În discuțiile ce le aveam, totdeauna am susținut că, acolo unde păstorul priveghiază stăruitor asupra turmei sale, lupii nu pot pătrunde; ba mai mult, susțineam că nu pot crede, că dintre credincioșii mei ar fi unul așa slab de inger să se lase înșelat de sectari. Eată însă ce mi s'a întâmplat:

De un an de zile doi tovarăși au luat în arândă o cârciumă, la distanță de 5 km. dela comună. Depărtați de comună veneau rar la biserică, ear, în earna cumplită ce trecu, aproape de loc. În apropiere de cârciumă se face un sanatoriu, la care între lucrători era un adventist. Acesta, în serile lungi de earnă, mergea pe la cârciumă și stătea de vorbă cu cei doi tovarăși, dar mai ales cu D. S., care de felul lui era mai religios. După îndelungate discuții, tălmăciri și mai ales restălmăciri din Sf. Scriptură, spre marea mea surprindere aflu că D. S. a trecut la adventiști, că a fost într-o comună vecină la casa lor de rugăciune, că s'a certat cu mamă-sa ca să scoată icoanele din casă ș. a. Satul întreg fierbea de această neașteptată noutate.

La început nu prea îmi venea să cred; dar, după ce oameni din apropierea lui m'au asigurat că așa este, am rămas deprimat: îmi părea că toată munca mea de 20 de ani s'a prăbușit...

Aducându-mi însă aminte de cuvintele din sf. Evanghelie dela Matei, că este mai mare bucurie de o oaie rătăcită, care se găsește, decât de 99 ce n'au rătăcit, — m'am hotărât să-mi recăstig oaia.

Ținând sfat cu frații și unchii celui rătăcit, cari ca și mine erau mahniti că s'a abătut asupra familiei lor astfel de rușine, — am hotărât să facem totul pentru frațele nostru pierdut; și așa mai întâi s'au dus la el doi frați și doi unchi, să-l lumineze. Toate încercările lor însă au rămas zadarnice, — nici amenințările n'au avut răsunet. Întorși d'acolo, necăjiți și amărați, mi-au spus cu lacrimi în ochi cele petrecute...

Eu le-am răspuns că totuși voi mai căuta să stau de vorbă cu el. Informat că a venit la mamă-sa, deși eram în biserică gata să încep sf. liturghie într-o zi de Sâmbătă, am lăsat serviciul, și luând sf. cruce în buzunar, și câteva cărți care tratau despre «Adventism», fără să mă aștepte s'a pomenit cu mine în casă.

Ar fi cam lung să arăt tot ce am vorbit cu el timp de patru ceasuri. Lupta s'a dat în jurul tuturor punctelor de controversă sau rătăcire ale adventiștilor, dar mai ales în jurul serbării Sâmbetei, lăpădarea icoanelor și a sf. cruci.

Cu citate din sf. Scriptură căuta el să mă convingă că dreptatea e pe partea

FOIȘOARA

Întru repararea nedreptăților trecutului

A apărut în Tipografia Națională din Cluj, într-o broșură de 47 pag., articolele, întemeiate pe dovezi istorice, publicate întâi în Patria, de profesorul universitar, dl O. Ghibu, sub titlul *Necesitatea revizuirii radicale a situației confesiunilor din Transilvania*.

Articolele, despre care am mai făcut amintire, și care au produs deosebit efect atât în cercurile românești, cât și în presa ungurească, desfășoară următoarele idei:

I. Statul român este dator să interviev ca și pe teren religios să se repue, în favorul românilor din Transilvania, marile nedreptăți pe care stăpânirile vitrege din trecut i le-au făcut, răpindu-i și drepturile, și posibilitățile de dezvoltare. — În Cluj, unde străinii privilegiați dețin toată puterea și toate averile pe teren bisericesc, să se atribue și românilor o parte a acestora.

II. Românii au dreptul în Cluj la cel puțin două din bisericile existente, care au fost donațiuni făcute de principii sau împărați, și cari au fost totdeauna date bisericii dominante.

III. «Biserica universității» din Cluj trebuie să revie universității, respectiv poporului român. Ordul piarist trebuie înlăturat și dela stăpânirea acestei biserici, și dela conducerea liceului, — «Fondul de studii» este al statului. — «Statul catolic» trebuie înlocuit cu o organizație nouă corespunzătoare stărilor de drept de astăzi.

IV. Ordinul piariștilor din Cluj n'a îndeplinit în prima linie o misiune religioasă creștină, o operă de iubire frățească față de locuitorii acestei țări, ci prin colegiul său, a lucrat sistematic pentru maghiarizarea cu orice preț a Transilvaniei. Față de poporul nostru, el a săvârșit, sub stăpânirea ungurească, o adevărată crimă, ear față de statul român, dela 1919 încoace, a manifestat o atitudine contrară înseși preceptelor creștine, cari socotesc stăpânirile «dela Dumnezeu».

Piariștii din Cluj socotesc starea de drept de astăzi a Transilvaniei ca o simplă «ocupație».

La sfârșitul acestor articole se află, ca titlu de document, două interesante expuneri, și adevărate:

1. Povestirea felului cum au luat catolicii în seama lor biserica din Piața Clujului din mâinile unitarilor, cari o posedau de 150 de ani, — și

2. Cum au despoiat catolicii pe românii din *Nicula de Icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului*, pe care au așezat-o în biserică universității, unde se află până în ziua de astăzi. —

Prețul broșurii 10 Lei. De vânzare la Librăria Arhidiecezană în Sibiu.

Profesorul N. Iorga în Praga. Invitat din partea univ. cehe din Praga să țină o serie de conferințe, dl prof. Iorga va vizita în timpul apropiat — cum anunță ziarele cehe — capitala cehoslovacă și va vorbi despre următoarele teme: 1. Husiții și hussitismul între români; 2. Despre hussitism în mișcările populare ale evului mediu; 3. Despre comerțul și arta cehă în țările românești, în sec. al XVI-lea.

lui. Eu însă îl combatam cu dovezi din aceeași Sf. scriptură și cu argumente, luate din viața bisericii, față de care el rămânea desarmat, convingându-l că ei tălmăcesc cu totul greșit Sf. scriptură și d' aici vine toată rătăcirea. După 4 ceasuri de discuție l-am înduplecat și mi-a promis că a doua zi, Duminecă, va veni la biserică. Ne-am înțeles, ca eu să-l reabilitez în fața credincioșilor, mulți însă nu credeau că va veni la biserică.

Mare mi-a fost bucuria și am simțit o deosebită satisfacție, când l-am văzut intrând în biserică, ear poporul se uita la fratele D. S. ca la altă apariție.

După priceasnă am ținut poporului o cuvântare arătând peripețiile prin care a trecut legea noastră strămoșească până azi, foloasele ce le-am avut pe urma ei în trecut, sub dușmani, și acum tot ea ni-a dat unirea tuturor românilor, — și cum nimic și nimeni n'a putut s'o strice în trecut, așa cu atât mai puțin acum.

Am arătat că fratele nostru pentru un moment căzuse în greul păcat de a-și lăsa legea strămoșească, dar bunul Dumnezeu i-a luminat mintea și a revenit la sf. noastră biserică. Să cădem cu toții în genunchi și mulțumim să aducem Tatălui ceresc că întocmai ca pe fiul rătăcit, așa și pe acesta cu bucurie să-l primească earăși la sânul său.

Lumea plângea alături de cel iertat și îndreptat.

În Dumineca zilei de 5 Aprilie 1923 am avut cea mai mare bucurie din viața mea ca păstor sufletească...

În a doua Duminecă am arătat originea și rătăcirea adventiștilor, convingând pe toți că numai legea noastră strămoșească poate aduce mântuire fiecăruia, și că este o rușine și păcat de neiertat pentru cine își părăsește legea în care s'a născut și a crescut.

Pr. Z. P.

Hirotonirea episcopului L. Triteanu

Duminecă la ora 10 dim. a fost hirotonit, la Sf. mitropolie din capitală ca arhiepiscop, arhimandritul Lucian Triteanu, noul episcop al eparhiei Romanului. Ziarele din București scriu următoarele:

Serviciul religios s'a oficiat de I. P. S. S. mitropolitul primat Miron și PP. SS. LL. Ilarie Teodorescu, Teofil Mihăilescu, Ilarion Mircea și Evghenie Humulescu. Corul mitropolitan a dat răspunsurile.

După terminarea sfetei liturghii, I. P. S. Sa mitropolitul primat descrie în câteva cuvinte felul de luptă și muncă energetică pe care noul hirotonit a dus-o din Ardeal. Apoi face un scurt istoric al episcopiei Romanului, întemeiate de Alexandru cel Bun, începând cu episcopul Vasile și terminând cu Melhisedec. Încheie urând noului episcop același succes și în lupta pe care o începe în strălucita episcopie din Romanul vechiului regat.

P. S. Sa Lucian Triteanu răspunde rugând pe Dumnezeu să-i fie de ajutor în misiunea grea ce i s'a încredințat, și arătând totodată decăderea morală în care trăiește lumea astăzi, zice:

«Ne îngrozim de numărul invalizilor ce au rămas de pe urma războiului; ei bine, aceștia sânt mult mai puțin decât invalizii morali».

Termină promițând că va munci cu sârguință pentru ridicarea eparhiei ce i s'a încredințat.

Din cercurile preoțimii

Grupul III religios al preoțimii tractului Brașov, care se compune din preoții: I. Nan (Sân-Petru), D. Greceanu (Herman), I. Ludu (Preșmer) și Dr. N. Stinghe (Brașov) și-a început opera de muncă religioasă-culturală și națională pe comune, intrându-se Duminecă în 29 April în frunțașă comună Preșmer.

Este de remarcă un fapt de mare importanță, care ne bucură foarte mult, că învățătorii respectivelor comune încă iau parte activă la această mișcare religioasă-culturală și lucrează cu toată dragostea alături de preoțimea noastră la întărirea sentimentului religios-moral și la înaintarea culturală a poporului nostru.

Conducătorii firești ai poporului, preoții și dascălii, pricepând glasul vremii și au dat mâna, ca în deplină frățietate să treziască pe credincioși la cultură mai înaltă și la o viață mai bună, plină de virtuți creștinești.

Serviciul divin l-a oficiat preotul Dr. N. Stinghe, ear răspunsurile le-a dat corul preoților și dascăliilor, executând cu multă măiestrie liturghia lui Muzicescu sub conducerea pâr. D. Greceanu.

Predica a rostit-o cu mare vervă oratorică preotul D. Greceanu din Herman, vorbind despre «*Rolul preotului în trecut și azi*». La finea liturghiei pâr. Dr. N. Stinghe, arătând poporului însemnătatea acestor întruniri religioase, îl îndeamnă la păstrarea credinței strămoșești și la cultivarea ei spre binele și fericirea neamului nostru.

Ambii au fost ascultați cu multă atențiune, influențând adânc pe credincioși.

După masă la ora 3 s'a început conferința culturală. Conferențiarul: pâr. I. Nan despre «*Însemnătatea bisericii*», învăț. A. Goicea despre «*Necesitatea instrucțiunii și educațiunii*», și doctorul Ștefan, medicul cercual, cu sfaturi igienice pentru popor, au produs o adevărată recreare sufletească, prezentând fiecare lucrare învățători de mare folos ascultătorilor.

Seara la ora 9 s'a dat piesa teatrală «*Ardealul*» de Racovița, reamintindu-se vremurile grele de suferință ale românilor de sub jugul străin, vremuri în care s'a oșelit sufletul românesc. Diletanții s'au achitat în mod deplin satisfăcător de rolurile lor.

Continuând preoțimea noastră apostolatul său în felul acestui grup, sântem siguri că regenerarea morală a poporului nostru va avea efectul dorit și biserica va înflori. *Coresp.*

Asociația clerului „Andrei Șaguna”

— Dare de seamă despre adunarea despărțământului Deva —

Ca și în ani trecuți, anul acesta preoții despărțământului Deva al Asociației clerului s'a întrunit în număr aproape complet la conferința de primăvară (ce s'a ținut în zilele de 17 și 18 Martie) unde s'au dezbătut cu mult interes temele lucrate de conferențieri. Țin să amintesc momentele mai importante din acea conferință.

Preoțimea a luat act cu mare bucurie despre ordonanțele date de dl Dr. George Dubleş, prefectul județului nostru, despre repausul duminecal, despre prohibirea alcoolului și despre combaterea concubinatelor. Prin aceste ordonanțe șeful județului ne dă dovadă despre iubirea sa față de biserică și neam, dând preoțimii sprijinul întru înlesnirea misiunii pastorale. Astfel de ordonanțe, de mare valoare pentru dezvoltarea vieții religioase morale, ar fi bine să pornească dela toți șefii județeni.

Deschiderea conferinței s'a făcut de către pâr. protopop Dr. Ioan Dobre, prin o cuvântare potrivită în care, arătând criza morală actuală, îndeamnă preoțimea a desfășura activitate intensivă întru îndreptarea creștinilor la viață religioasă morală.

În raportul despre activitatea cercurilor religioase se constată că toate cercurile și-au făcut datoria, afară de acelea unde nu s'au putut întruni din cauza lipsei mari de preoți. Au satisfăcut pe deplin îndatoririlor preoții din cercurile I și V, Simeria și Săcărâmbu, ținând conferințe în toate parohiile aparținătoare cercurilor, unde au rostit predici bine pregătite și studiate, eară după amiază au ținut conferințe din domeniul economiei, igienei și istoriei.

Din raportul general despre activitatea despărțământului se vede că preoțimea își dă seamă tot mai mult de chemarea sa înaltă, căutând tot mai mult mijloacele cele mai bune la luminarea și întărirea în credință a păstorilor. Organul «*Lumina Sătelor*» vine la parohiile protopresbiteratului nostru în vreo 250 exemplare; s'au înființat biblioteci parohiale în cele mai multe parohii, cari au primit din cărțile donate de I. P. S. nostru mitropolit, au mai cumpărat și din mijloacele lor proprii și au înființat și agenturi ale Asociației culturale de unde fiecare agentură a primit 50 volume pentru biblioteca parohială. S'au înființat în mai multe parohii case culturale, s'a ținut școală de Dumineca cu adulții; — toate acestea progresa din zi în zi, ear conducătorii își pot vedea cu ochii rodul ostenelelor.

Urmează tratarea temelor:

Preotul N. Duma face o dare de seamă despre lucrările congresului catehetic ținut în Sibiu în toamna anului trecut. Arată că congresul a fost foarte bine cercetat din partea preoțimii, și că conferențiarul au tratat temele temeinic, ear preoțimea a arătat viu interes, ceace s'a dovedit din animatele discuții desfășurate spre clarificarea diferitelor chestiuni. Conferința ia la cunoștință cu mulțumiri darea de seamă a raportului.

Parohul Avram Laslău citește lucrarea: «*Preotul și ocrotirea socială în parohie*». Este ascultat de către preoțime cu deosebită atențiune. În lucrarea sa succesează, părintele Laslău a tratat întreg materialul și a ilustrat cu exemple din sfta scriptură arătând că dela începutul creștinismului au existat ocrotiri pentru cei săraci.

Conferința a decis, că în toate parohiile, în legătură cu casele culturale și cu reuniunile pentru înfrumșetarea bisericilor, să fie ajutați și îngrijiți cei săraci, bolnavi și neputincioși, înființându-se fonduri, la care preotul să fie inițiator dând sprijin moral și material.

După masă s'a ținut vecernia împreună cu meditația: «*Reala prezență a lui Isus Hristos în sfta cuminicătură*» prin preotul George Popovici, care ni-a prezentat o muncă bine întocmită, cu argumente din sfta scriptură, lucrată pe baza de cunoștințe temeinice.

A urmat mărturisirea preoțimii prin duhovnicii Alimpiu Oprea și George Guga. În ziua următoare preoțimea s'a împărțit cu sfta cuminicătură.

În fine remarc o bună hotărâre adusă de conferință:

Având în vedere că frumoasele noastre cântări bisericesti nu se execută uniform, și cantorii dela sate le învață unul dela altul greșit și totasemenea tipicul, pentru a se introduce uniformitate în cântările bisericesti, conferința decide, să se facă pași necesari la forurile în drept, ca încă în toamna anului curent să se înființeze un curs de cantori în Deva, unde pe lângă predarea cântărilor și instrucțiunii în ale tipicului să fie inițiați și în a cunoaște biblia, pentru a fi sprijin preoților cu deosebire în locurile unde au a combate pe sectari.

Terminându-se lucrările conferinței, preoțimea s'a înapoiat la ale sale cu hotărârea firmă de a lucra cu puteri înalte și tot mai intensiv întru îndeplinirea conștientă a misiunii sale pastorale.

Pr. N. Duma

Examenene

Ordinea examenelor la școalele elementare ortodoxe române din protopopiatul Sibiului la finea anului școlar 1922—23 este următoarea:

	Stil vechi		Stil vechi
Boița	15 Mai	Rusciori	15 Mai
Bungard	7 "	Ruși	13 "
Cornățel	7 "	Sadu	21 "
Gusterița	15 "	Sibiu Poarta-	
Loamneș	15 "	Turnului	16 "
Mohu	7 "	Slămnice	14 "
Nucet	7 "	Șelimbăr	14 "
Poplaca	14 "	Șura mare	14 "
Reșinari	21 "	Tălmăcel	21 "
Râu-Sadului	22 "	Surnișor	20 "
Roșia	16 "	Vurpăr	15 "

Sibiu, 24 April 1923.

Matei Volleanu,
adm. prot.

Convocare

Membrii «Reuniunii meseriaşilor români din Sibiu» se convoacă la

Adunarea generală ordinară,

ce se va ţinea *Duminică, în 7/20 Mai, la ora 2 d. a.*, în localul Reuniunii din str. Brukenthal Nr. 17, cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Deschiderea adunării.
2. Constatarea membrilor prezenţi.
3. Raportul general al comitetului pe anii 1920—1922.
4. Raportul asupra socotelilor pe anii 1920—1922 şi asupra stării şi grupării fondurilor.
5. Alegerea unei comisii pentru examinarea raportului general şi censurarea socotelilor.
6. Raportul comisiei însărcinate cu examinarea raportului general şi censurarea socotelilor.
7. Luarea la cunoştinţă a raportului general, aprobarea socotelilor şi darea absolutului comitetului.
8. Luarea la cunoştinţă cu cea mai profundă recunoştinţă a I. P. S. Sa Dr. Nicolae Bălan, arhiepiscop şi mitropolit, a binevoit să ia Reuniunea noastră sub ocrotirea Sa arhierască, ca patron al ei.
9. Proclamarea ca membri de onoare a celor propuşi de comitet şi exprimarea mulţămilor Reuniunii.
10. Să se dea expresiune durerii pentru pierderea membrilor decedaţi.
11. Alegerea preşedintelui şi membrilor comitetului pe perioada anilor 1923—1925.
12. Eventuale propuneri.

Sibiu, din şedinţa comitetului «Reuniunii meseriaşilor români din Sibiu», ținută la 9 Mai 1923.

George Poponea,
prezident.

Stefan Duca,
secretar.

Știrile zilei

General francez în Sibiu. Una dintre gloriile militare franceze de pe vremea marelui război, generalul *Le Rond*, se află de câteva zile în călătorie prin România, de sigur cu misiune oficioasă pentru a se informa amănunțit despre situația țării, în urma știrilor alarmante ce se răspândesc în străinătate despre noi. Generalul a fost la București, Constanța, Chișinău; ear Marți s'a oprit și la Sibiu, în trecerea sa spre Alba-Iulia, Arad și Timișoara. Asemenea cercetări, făcute la fața locului, nu pot decât să ne fie de folos, din orice punct de vedere.

Ziua de 3/15 Mai se va serba și în anul acesta în Ardeal. Cele mai mari pregătiri se fac la Blaj unde serbările vor dura două zile, Luni și Marți, cu serviciu divin, cu producțiuni, concert, cortaj istoric-etnografic, vizitarea locurilor istorice ș. a.

Revizuirea decorațiilor. «Universul» anunță că guvernul văzând nemulțumirile ce s'au născut în jurul decorațiilor acordate mai nou, ar fi dispus o revizuire radicală a listelor celor decorați.

Comemorarea unui martir. În 6 Mai a. c. s'a făcut la Poeni, jud. Cojocna, desvelirea monumentului ridicat de familie și rudenii, tânărului învâțător *George Tămaș*, fost sublocotenent, omorât de săcui în 1919. *George Tămaș*, băiatul unui țaran din aceea comună ocupată pe atunci de soldații săcui, a plecat la Huedin, pentru a cere ajutorul armatei române. A fost prins însă și adus descult, pe jos, la Poeni, unde i s'a poruncit să-și sape singur groapa în care l-au îngropat de viu. A doua zi abia, părinții au putut să-l înmormânteze, dar fără preot, în cimitirul satului.

Obiceiuri compromițătoare. Zărele scriu despre dauna unui măcelar, căruia i s'a stricat zilele acestea, în gara Brașovului, un vagon de miei tăiați, — fiindcă măcelarul avuse curajul să nu dea mita «cuvinită» preastimabililor (?) dela trenurile de marfă. Se vorbește, cu acest prilej, earăși despre înfloritorul regim al mituirilor dela căile ferate, — regim care continuă să păgubească pe negustori și pe consumatori, ear țara să ni-o facă de batjocură.

Societatea culturală «Graiul Românesc», reprezentată de o delegație a comitetului său central din București și de reprezentanții filialei Prahova, a vizitat zilele acestea Brașovul și Sibiu. Oaspeții au fost pretutindeni bine primiți. În Sibiu au vizitat Catedrala, Muzeul Asociației și alte așezăminte. În sala cercului civil-militar și în prezența unui public numeros dl colonel Cristea Vasilescu, președintele filialei Sibiu, relevă caracterul cultural al soc. «Graiul Românesc» și datorită ce o au toți românii de a da cultură românească fraților de peste hotare, ajutându-i să-și păstreze limba și obiceiurile. Dl N. Batzaria vorbește despre românii de peste hotare. Povestește amintiri interesante din Macedonia.

Se jăluiesc amarnic maghiarii din Ungaria de sărăcie și de ruină, ear miniștrii lor trimiși la Roma, Londra și Paris declară că Ungaria nu poate plăti reparațiunile. Dacă vecinii noștri dincolo de Tisa sânt așa de «săraci și ruinați», cum se face totuși că înființează și susțin cu multe milioane, societăți și publicațiuni în țară și străinătate numai cu scop de propagandă iredentistă maghiară? Dl Seton Watson a publicat de curând, într'un ziar din Praga, câteva destăinuirii despre această propagandă. În Bupapesta funcționează «Unirea națională maghiară», condusă de sârbul maghiarizat Krisztics, în scop d'a lucra în străinătate împotriva României, Iugoslaviei și Cehoslovaciei. Unirea susține două publicațiuni englezești: «East European Press Service» (Serviciul de presă est-european) și «The Hungarian Nation», care se silesc a răspândi știri false despre statele Micii Întelegeri. În Anglia, după desvelirile mai nouă ale lui Scotus Viator, s'au întemeiat și societăți maghiarofile, tot cu fonduri dela Bupapesta. O asemenea societate există la Oxford: «The Oxford League of Hungarian Self-Determination» (Liga din Oxford pentru autodeterminarea ungurilor); liga își are o revistă: «The Oxford Hungarian Review», cu tendințioase informațiuni. Revista, între alte povești, spune că românii din Ardeal au alte idealuri, deosebite cu totul d'ale românilor din vechiul regat; așa și croații sânt dușmani neîmpăcați ai sârbilor; ear slovacii desprețuiesc pe cehi. Într'un cuvânt: slovacii, croații și românii ardeleni se topește de dorul dominațiunii maghiare dispărute... Afirmările acestea, mincinoase, apărute în publicațiile englezești, se plătesc cu banii, cari Ungariei n'au să-i aducă folosul sperat, ci mare pagubă materială și morală.

Studiu istoric. În Memoriile secțiunii istorice a Academiei Române a apărut studiul «Din istoria bisericească a românilor ardeleni: Teologul vlădicilor uniți», lucrare scrisă de dl Dr. *Zenovie Păclișanu*, unul dintre istoricii de seamă, ai timpului de astăzi și fost profesor în Blaj. Studiul acesta descrie, amănunțit și documentat instituția «teologului» iezuit, care în timp de câteva decenii avuse rolul de a îndruma și controla toată activitatea vlădicilor români uniți, până și corespondența lor personală. Starea aceasta, de umilire a bisericii unite, era dictată de Curia romană și de Curtea vieneză. (Dacă lucrurile expuse în numitul studiu ar fi scrise de un ortodox, sântem aproape siguri că eminenții confrăți dela Blaj și dela «Albina» din București l-ar învinui de — «rea credință», și alte rele. Curia romană de altfel, numai atunci și a retras pe teologul iezuit din cărca vlădicilor, — când din sinul clericilor gr.-cat. români și-a crescut teologi iezuiți, cari să-i facă servicii, și de cari azi băjbăie numita biserică. Coada de topor, sireaca).

Pagube de milioane de lei au pricinuit veninoasele muște *Columbae*, ivite în mare număr anul acesta în mai multe din județele țării. Vite mari și multe au căzut pradă în urma înțepăturilor otrăvitoare ale micilor insecte. Autoritățile au luat măsuri de combatere.

Ce a plătit Germania? Cifrele comisiunii de despăgubiri arată următoarele sume plătite până acum: Franța a primit 209.641.000 mărci aur; Anglia 167.851.000; Italia 107.723.300; Belgia 65.636.700; Grecia 4.619.500; Sârbia 116.085.500; România 14.582.700; Portugalia 9.367.300. În total 595.606 mii, în loc de 1450 milioane mărci aur.

«Imperialismul» francez. La inaugurarea monumentului în onoarea celor căzuți în război, în orașul Dunkerque din Franța, a ținut președintele consiliului de miniștri francezi, *R. Poincaré*, zilele acestea un discurs, precizându și cu deosebită tărie punctul de vedere. Eată ce a mărturisit conducătorul francez între altele: «Noi nu ne gândim să sugrumăm pe nimenea,

n'avem altă ambițiune decât aceea de a fi plătiți și de a ne pune la adăpost față de un desastru financiar. Acuzațiunile de imperialism, pe cari a reușit câteodată să le provoace propaganda germană împotriva Franței în cercurile prea ușor accesibile calomniei, nu sânt altceva decât nerozii și copilării. Nici un om cu scaun la cap nu poate crede serios că Franța, care a promulgat drepturile omului și care a dat suveranității naționale expresia ei cea mai largă și cea mai completă, să aibă gândul nebun de a-și supune cu autoritatea sa populații străine și de a-și apropria teritorii împotriva voinței locuitorilor. Lăsați prostiile acestea și să ne urmăm calea». Pasagiul, tras după discursul publicat în întregime în ziarul «Le Temps» (16 Aprilie) va putea fi citit din partea noastră și minoritarilor noștri, ceri cred în lozinca «imperialismul francez». Din cauza acestor neînțelegeri suferim și noi, cu toții, căci, dacă relațiile sânt încordate între Franța și Germania, situația economică, financiară europeană pătmește și nu putem ajunge la o colaborare liniștită, favorabilă pentru toți.

Propagandă baptistă năfrănată. Cetim în «Legea Românească»: Am primit știrea că ceva predicator american E. Gill însoțit de «teologul» (?) Socaciu din Oradea Mare și alte persoane obscure cutreieră satele noastre din plasa Beluului, precum și cele din județul Aradului predicând evanghelia «po-căinții». Societatea aceasta e provăzută cu litere de recomandatie dela mai mulți dni primpretori de plasă. În conventicolul din Beliu s'a vorbit despre fabricile din America și compozesiunea lucrătorilor asupra fabricilor; de aceea pretura a făcut vânt iluștrilor profeți, cari au trecut de aici în plasa Chișineului să-și continue turneul. Nu ne putem ascunde nedumerirea cum de toate ușile se deschid, îndată ce vine cineva din America și poartă nune străine. Noi am spus în repetite rânduri că propaganda baptistă nu e altceva, decât o propagandă bolșevică deghisată sub haină religioasă. Cei vinovați de ușurările făcute acestor propagandiști vor răspunde înaintea opiniei publice!

Ninsoare roșie. Zilele trecute locuitorii din Limoges, în Franța, au observat cum cade din nori la pământ un praf roșu foarte fin. Praful acesta, ca o ninsoare roșie, nu era altceva decât polenul coniferilor adus de vânt din pădurile de pini maritime situate pe țărmul oceanului Atlantic.

Conducătorii Rusiei. Dăm aici lista poruncitorilor de azi ai Rusiei. După numele lor adăvărat se poate cunoaște neamul lor:

Numele împrumutat:	Numele adevărat:
Troțki	Braunstein
Zinoviev	Apfelbaum
Kamenev	Rosenfeld
Sagerki	Krachmann
Bogdanov	Silberstein
Gorev	Goldman
Volodariski	Kohen
Kamlov	Katz
Gacełki	Fürstenberg
Meskoviski	Goldberg
Riazanov	Goldenbach
Martinov	Zimber
Piamełki	Eevi
Aramovici	Rein
Soluțec	Bleichman
Radec	Sobelsohn
Litvinov	Wallak

Dar din America. Ni se scrie: Am primit un dar de 46 mii 960 Lei, veniți dela America, precum și două clopote pentru biserica noastră din Sebeșul de sus. Și adevă: Credincioșii noștri aflători în America de Nord, conduși de cele 3 virtuți creștinești, credința, nădejdea și dragostea, la apelul subsemnatului făcut în toamna anului 1920, spre a întreprinde o colecție acolo pentru cumpărarea a două clopote pe seama bisericii noastre ortodoxe române din Sebeșul de sus, au aflat de bine ca din prisosul lor să contribue cu frumoasă sumă de 540 dolari, din care cu 320 dolari ni-au trimis în 14 Septembrie 1921 două clopote, unul în greutate de 475 chilogr., al 2-lea de 227 chilogr. Acestea cu ajutorul lui Dumnezeu s'au sfințit prin subscrisul cu un frumos ceremonial în 26 Octombrie 1921 și predate destinațiunii, ear restul de 220 dolari prefăcuți în suma de 46 670 Lei s'a primit în 14/26 April 1923, cu aceea ca după scăderea speselor făcute că montarea clopotelor să se adaugă la fondul bisericii, având a se înscrie

ca membri fondatori. La această sumă au contribuit următorii: Inițiatorul colecției Ioan Tat, Ioan F. Nicula, Ilie Stoia, Iosif A. Stoia și Toma Urzică, fiecare câte 100 dolari, George Totan 20 dolari, Toma Todoran 10 dol. toți din Sebeșul de sus, Vasile Tălván din Sebeșul de jos cu 10 dolari. În numele comunei bisericesti țin de datorie să le exprim cea mai adâncă mulțumire donatorilor numiți, rugând pe bunul Dumnezeu să revarse asupra lor darurile sale bogate și să le lungească firul vieții întru mulți fericiți ani, spre a putea servi lui Dumnezeu tot cu asemenea dragoste.

Pr. I Mateiu.

† George Bendorfean, măestru lustritor și pictor de firme în Sibiu, a adormit în Domnul în 3 Mai n. c. în etate de 51 ani. Inmormântarea a avut loc în 5 Mai în cimiterul orașenesc.

Mare expoziție de pictură. În 10 Mai a. c., s'a deschis în localitățile *Unicum* din Sibiu o expoziție de tablouri în stil mai mare, care stă deschisă până în 21 Mai a. c. Din bogatul material al expoziției sânt vrednice de remarcat tablourile pictorilor Kacziany, Neogrady, Edvillés, Németh, Molnár, Olgyay, Szepcsi Kuszka și ale altor peste 20 de artiști reputați, ale căror opere pot fi admirate de publicul amator. Tablourile, în cadre frumoase, sânt de vânzare cu prețuri moderate. Iubitorii de artă își pot întregi colecțiunile, cumpărând din această mare expoziție, care e deschisă zilnic dela ora 9—1 și dela 2—7 d. s. Intrarea se află în Strada Tri-bunei (Poplăcii).

Nr. 176/1923

(69) 1—3

Concurs repetit

Pentru întregirea postului de capelan permanent pe lângă oficiul parohial și protopopesc din *Mediaș*, se publică în baza Ven. ordin consistorial din 30 Martie a. c. Nr. 3057 Bis. 1923 un nou concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt:

1. Salariul, gradațiile și adaosul de scumpete și familiar, datorite de ministrul cultelor conform calificățiunii și anilor de serviciu.

2. Jumătate din venitele sisitnii parohiale.

3. Jumătate din venitele stolare și administrative dela serviciile îndeplinite de capelan în parohie și în tract.

4. Remunerație pentru catehizația: dela școalele primare și medii ev. lut., școala de meseriași și școala primară de stat, în cadrele instrucțiunii ministeriale.

5. Remunerație potrivită dela protopop pentru serviciile ce le vor presta în cancelaria protopresbiterală.

Doritorii de a ocupa acest post, au să și înainteze cererile instruite conform normelor în vigoare, subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul legal.

Mediaș, la 20 Aprilie v. 1923.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. al Mediașului în înțelegere cu comitetul parohial.

Romul Mircea
protopop

Nr. 363/1923

(54) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante *Suplac*, de clasa III, se descrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea salariului dela stat și pământul de ecclie căpătat prin reforma agrară.

Doritorii de a ocupa această parohie să și aștearnă rugărilor înzestrate cu documentele în regulă subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul deschis, iar pe lângă observarea dispozițiilor regulamentare să se prezinte în vre-o Duminecă sau sărbătoare la biserică spre a face cunoștință cu poporul.

Cetatea de baltă, la 3/16 April 1923. Oficiul protopopesc ort. rom. al tract. Târnava în înțelegere cu comitetul parohial respectiv.

Nicolae Todoran,
protopop.

Nr. 107/923

(53) 2—3

Concurs

Pentru întregirea postului de paroh din parohia de cl. III *Vâlcelele-bune*, în protopresbiteratul *Hațeg*, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dotațiunii dela stat.

Concurenții sânt poțiti a și înainteze cererile provăzute cu documentele necesare subsemnatului oficiu în termenul arătat și a se prezenta în comună spre a face cunoștință cu poporul. *Hațeg*, în 3/16 April 1923.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. al tract. *Hațeg* în înțelegere cu comitetul parohial.

Dr. C. Popescu,
protopop.

Nr. 553/922

(52) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III. *Soporul de Câmpie*, se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia inserțiune în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fasonate în coala B. referitoare la întregirea venitelor dela stat. Locuință și supraedificate în natură, 40 jug. porțiune canonică.

Doritorii de a ocupa acest post să și înainteze cererile concursuale instruite în ordine oficiului protopresbiteral din *Turda*, în termenul deschis, stându-le în voie a se prezenta în parohie spre a celebra, cuvânta și a lua contact cu poporul.

Turda, 4 Decembrie 1922.

Oficiul protopresbiteral în înțelegere cu comitetul parohial.

Iovian Murășan,
protopop.

Nr. prot. 196/1923

(62) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III *Vesud*, protopresbiteratul *Agnitei*, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în «Telegraful Român».

Venitele sânt cele datorite în coala B) pentru întregirea dela stat.

Cererile de concurs înzestrate cu documentele necesare să se înainteze subscrisului.

Concurenții cu prealabila incuviințare a protopresbiterului să se prezenteze în vre-o Duminecă sau sărbătoare în biserică din parohie spre a cânta și predica, eventual a și celebra.

Agnita, în 12 April 1923.

În înțelegere cu comitetul parohial:

Ioachim Munteanu,
protopop.

La *Librăria arhidiecezană* se află de vânzare:

Istoria bisericească a rom. ardeleni

de

Dr. Ioan Lupas,

profesor universitar și membru al Acad. române

Prima fabrică română de stampile

Oct. L. Vestemean

Sibiu, strada Țiglariei Nr. 18

Execută tot felul de stampile din cauciuc, diferite medalioane, precum și sigile din metal pentru sigilarea cu ceară, mașini de numerotat și cu data zilei din metal, și orice lucrări ce se țin de brânza aceasta.

Comandele să se adreseze la „*Librăria Arhidiecezană*”, *Sibiu, str. Mitropoliei 45*, sau direct la fabrică. Cu toată stima.

145

Oct. L. Vestemean.

Mersul trenurilor în Sibiu

I. **Plecări:** 1. Spre *Copșa*: 2:30, 10:40 14:35, 19:05.

2. Spre *Vinț*: 4:05, 18:35.

3. Spre *Râul-Vadului*, *Peatra-Olt*, *București*: 2:54, 13:45, 19, (accelerat).

4. Spre *Făgăraș*: 5:05, 15:51.

5. Spre *Cisnădie*: 5:16, 12:25, 17:04.

6. Spre *Agnita*, *Sighișoara*: 17:45.

7. La *Ocna*, tren școlar: 6:20, 13:25.

II. **Sosiri:** 1. Dela *Copșa*: 1:13, 9, 15:23, 18:50.

2. Dela *Vinț*: 10:40, 17:04.

3. Dela *Râul-Vadului*, *Peatra-Olt*, *București*: 1:44, 12:20 (accelerat), 16:15.

4. Dela *Făgăraș*: 8:30, 14:14.

5. Dela *Cisnădie*: 7, 13:44, 18:20.

6. Dela *Sighișoara*: 8:50.

7. Dela *Ocna* tren școlar: 7:30, 14:34.

Catalogul

cărților și imprimatelor (blanchetelor) din editura și depozitul

Librăriei arhidiecezane

cuprinzând un număr foarte considerabil de cărți bune și folositoare, grupate în XXV de titli, precum și specficarea de blanchete în afaceri bisericesti, școlare și optropești pentru oficiile protopresbiterale și parohiale, asemenea și pentru direcțiunile liceelor și școalelor primare, a apărut și s'a trimis tuturor oficiilor protopresbiterale.

Se mai află în depozit portretele MM. LL. regele *Ferdinand I* și regina *Maria*, a arhiepiscopului mitropolit *Andrei baron de Șaguna*, *Miron Romanul* și *Ioan Mețianu*, și a marelui mecenat *Emanuș Gozsdu*, precum și diferite icoane.

Se pot comanda la *Librăria arhidiecezană* și odoare și odăjdii bisericesti, cu prețurile cele mai reduse.

Se publică separat broșurile dela 62 «*Bibliotecă*» ce se află în depozit.

Comandele se execută mai avantajos prin rambursare.

Se primesc comande și pentru cărți cari nu se cuprind în catalog, procurându-se cu posibilă grabire.

Librăria primește comande și pentru procurarea de sigile și stampile.

Prețul catalogului: 2 lei, ear porto postal 50 bani.

La *Librăria Arhidiecezană* din *Sibiu* se află de vânzare

Părți alese din Biblie

tipărită cu litere latine, cu binecuvântarea I. P. S. Sale Dlui *Ioan Mețianu*, arhiepiscop și mitropolit.

Prețul legat 25 Lei plus porto postal 5 Lei.

Au sosit la Librăria Arhidiecezană

Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Noutăți literare: povestiri, călătorii, cărți pentru copii medicale, pedagogice, economice, povești; diverse biblioteci ca: *Biblioteca pentru toți*, *Minervei*, *Căminul*, *Semănătorul*, *Scriitorii români*, *Steaua*, *Flacăra*, *Clipe de uitare*, *Scriitorii celebri*, *Foi volante*, *Pagini alese din scriitorii români*. *Biblioteca Universală*

